

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИМИ ІНТЕРНЕТ ЗАСОБАМИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Стаття присвячена методиці, яка використовує мережу Internet для формування професійних та особистісних компетенцій молодих фахівців. В межах проектів, створених та запроваджених Інститутом ІНВ (ВНТУ), організовано своєчасне інформування студентів про всі етапи навчального процесу, про панівні тенденції на ринку праці, про програми професійного розвитку в Україні та закордоном.

Ключові слова: соціально-особистісні компетенції, дистанційне навчання, інформаційна Інтернет-система.

Abstract

The article is devoted to the method that uses the Internet to create professional and personal competencies of young professionals. The projects, created and implemented by the Institute of TPI (ITPI) organized timely to inform students of all stages of the educational process, and also about the dominant trends in the job market and professional development programs in Ukraine and abroad.

Keywords: social and personal competencies, distance learning, online information system.

Вступ

Реалії сучасного світу, що функціонує на ринкових засадах і потребує напруження всіх інтелектуальних, фізичних, душевних сил, вимагають від молоді всебічних та ґрунтовних теоретичних знань й практичних навичок в обраній ними професійній спеціалізації. Однак високий рівень фахової підготовки гарантуватиме життєвий успіх лише за достатньо розвинутих ключових компетенцій.

Основний зміст

Інститут інтеграції навчання з виробництвом (ІНВ) використав можливості мережі Інтернет, прагнувши створити інноваційні інструменти для формування у студентів Вінницького національного технічного університету компетенцій професійних (базові спеціальні знання, здатність їх застосувати на практиці тощо), інструментальних (володіння рідною мовою та іноземними мовами, навички роботи з комп'ютером), загальнонаукових (базові знання в галузі інформаційних технологій) та соціально-особистісних (здатність до навчання, креативність, адаптивність, комунікабельність, наполегливість тощо) [1]. Впровадження в навчальний процес сучасних технологій сприятиме розвитку особистості студента, допоможе його ранній професійній адаптації, а також підвищить конкурентоздатність молоді людини на ринку праці [2].

Провівши попередні консультації з експертами університету в галузі інформаційних технологій і педагогіки, Інститут ІНВ розпочав впровадження інформаційного Інтернет-проекту для розвитку соціально-особистісних компетенцій [3]. Основне завдання проекту – організація систематичної інформаційної підтримки студентів 1-3 курсу при виконанні запланованого обсягу навчального навантаження: супровід процесу навчання за спеціальністю, здобуття робітничих професій, проходження робочих триместрів, закордонних стажувань, відгук на актуальні вакансії працевдавців тощо.

Перший етап тривав у 2013-2014 рр. В межах проекту "Інтернет-система ІНВ" здійснювались електронні розсилки студентам 1-3 курсів ВНТУ. В системі виявились недоліки:

1) реєстрація на підписку за бажанням призвела до того, що розсилкою було охоплено до 50% студентів, тобто не досягалась мета проекту – всебічне та стовідсоткове інформування всього масиву студентів;

2) відсутній зворотній зв'язок не давав можливості оцінити якість опрацювання надісланої інформації та поліпшити підбір матеріалів розсилки.

Другий етап почався у вересні 2015 року. Електронна розсилка "Інтернет-система ІНВ" трансформувалась в інформаційну Інтернет-систему (ІС) "Навчальна практика" – систему дистанційного інтерактивного формування найактуальніших соціально-особистісних компетенцій [3].

Інформаційна система стала інструментом організації дистанційного навчання студентів 1-3 курсів ВНТУ в межах навчальної дисципліни "Навчальна практика". Мета дисципліни – напрацювання соціально-особистісних компетенцій (знань, умінь, навичок) для успішної професійної кар'єри. Мета досягається завдяки синтезу

- теоретичної інформації, яку студенти отримують по ел. пошті і ознайомлюються в найзручніший момент часу,

- практичних завдань (перевірка теоретичних знань та виконання практичних завдань, що фіксується шляхом заповнення відповідної тематичної google-анкети),

- практичних занять (тренінги, семінари, дебати тощо, організовані кафедрою ІНВ та загальноуніверситетські).

Етапи роботи інформаційної Інтернет-системи "Навчальна практика":

I етап – викладачі кафедри готують комплект матеріалів з дисципліни "Навчальна практика" для студентів 1-3 курсів. В комплект матеріалів входить:

а) Теоретична частина:

- текст теми згідно навчальної програми дисципліни "Навчальна практика" у форматі DOC, PDF з переліком рекомендованої літератури та Інтернет-джерел (посилань на статті, відео, презентації тощо);

б) Практична частина:

- навчальна анкета, в якій питання на знання теми чергуються з практичними завданнями. Анкета втілена за допомогою сервісів порталу <http://www.google.com.ua/>

- реєстрація на тренінги, семінари кафедри ІНВ для напрацювання однієї з особистісно-соціальних компетенцій, які викладаються студентам в рамках дисципліни "Навчальна практика".

II етап – розсилка студентам електронних листів, які включають:

а) матеріали поточної теми з "Навчальної практики" – теоретична та практична частини;

б) інформація для саморозвитку компетенцій:

- оголошення про тренінги, семінари, курси, навчальні програми з вивчення нових технологій та розвитку соціально-особистісних компетенцій,

- участь у фахових змаганнях, олімпіадах – міських, всеукраїнських, міжнародних;

в) загально-інформаційні матеріали:

1) про особливості перебігу навчального процесу

- всі види практичної підготовки протягом навчання в університеті;

- можливі місця роботи для практики та стажування під час робочого триместру;

- інформація про міжнародні гранти для навчання і стажування за кордоном;

- перспективи виробничої та наукової діяльності;

- шляхи професійного зростання майбутнього фахівця тощо.

2) про перспективи працевлаштування

- пропозицій вітчизняних та зарубіжних працедавців щодо наявних вакансій;

- аналіз ринку праці.

III етап – напрацювання навичок соціально-особистісних компетенцій: студенти беруть участь в заходах кафедри ІНВ – тренінгах, семінарах, студентських дебатах тощо. Реєстрація на заходи також відбувається через інформаційну Інтернет-систему "Навчальна практика".

Крім того в рамках ІС "Навчальна практика" відбувається активне живе спілкування між викладачами та студентами:

- вирішують поточні питання щодо навчального процесу,

- організовується участь студентів в заходах кафедри ІНВ та загальноуніверситетських,

- регулярно надсилається інформація, що сприяє професійному становленню молодих фахівців (про вакансії, стажування, практику, конкурси, гранти тощо)

Висновки

Регулярне вивчення отриманих матеріалів й активна участь в роботі інформаційної Інтернет-системи "Навчальна практика" сприяє формуванню соціально-особистісних компетенцій у студентів технічних напрямів. Це поліпшує адаптацію майбутніх фахівців до вимог сучасного ринку праці, прискорює кар'єрне еволюціонування інженерно-технічних працівників на промислових підприємствах та стимулює успішну наукову діяльність молодих вчених. Поширення досвіду впровадження дистанційної інтерактивної інформаційної Інтернет-системи "Навчальна практика" на інші дисципліни, які викладаються в університеті, допоможе йому зайняти достойне місце в першій десятці кращих вишів України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]: Додаток до Листа Міністерства освіти і науки України від 31.07.2008 N 1/9-484 "Щодо нормативно-методичного забезпечення розроблення галузевих стандартів вищої освіти" / Міністерство освіти і науки України - Режим доступу:

http://geology.lnu.edu.ua/DECANAT/OKX_OPP.doc – Назва з екрану.

2. Практична реалізація процесу формування професійної компетентності майбутніх економістів засобами комп'ютерно-орієнтованих технологій [Електронний ресурс]: Народна освіта. Електронне наукове фахове видання / Горобець С. М. - 2010. - №2(11). - Режим доступу:

http://narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/11/statti/gorobec.htm – Назва з екрану.

3. Коваль К. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування [Текст] / Костянтин Коваль // Вісник Вінницького політехнічного інституту – 2015. – № 2. – С. 162–167.

Олена Володимирівна Бурдейна – старший викладач кафедри інтеграції навчання з виробництвом, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: elenaburd@gmail.com;

Олена Миколаївна Косарук – інженер кафедри інтеграції навчання з виробництвом, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Olena V. Burdeina – senior lecturer Department of Training and Production Integration, Vinnytsia national technical university, Vinnitsa, email: elenaburd@gmail.com;

Olena M. Kosaruk – engineer Department of Training and Production Integration, Vinnytsia national technical university, Vinnitsa.